

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

BK-04.1711.16.2013

08. 11. 2013

Kraków, dnia

Pani
Zofia Rostworowska
Dyrektor
Gimnazjum Integracyjnego nr 12
ul. Kluczborska 3
31-271 Kraków

oraz

Pan
Tadeusz Czarny
Dyrektor
Zespołu Ekonomiki Oświaty w Krakowie
ul. Ułanów 9
31-450 Kraków

Referat Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził na podstawie upoważnienia nr 24/2013 podpisanego przez Prezydenta Miasta Krakowa, kontrolę kompleksową w zakresie gospodarki finansowej oraz oceny wiarygodności sprawozdań, w kierowanej przez Panią jednostce, której wyniki zostały ujęte w trójstronnie podpisanym protokole kontroli.

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia obejmujące w szczególności:

- ustalenia ogólnie - organizacyjne jednostki,
- zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- analizę wiarygodności sprawozdań budżetowych,
- analizę wiarygodności sprawozdania finansowego.

Kontrolę przeprowadzono metodą reprezentatywną, obejmującą wybrane losowo operacje finansowo-gospodarcze, dowody źródłowe oraz ewidencję księgową.

I. Ocena sposobu funkcjonowania jednostki kontrolowanej:

1. W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej stwierdzono, iż:

- jednostka posiadała opracowane uregulowania wewnętrzne, zgodnie z przepisami obowiązującymi w badanym okresie ustawy z dnia 29.09.1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), tj. *Politykę rachunkowości* i Zakładowy Plan Kont, natomiast nie aktualizowała na bieżąco ww. dokumentów poprzez odrębne Zarządzenia Dyrektora jednostki,

- księgi rachunkowe spełniały wymogi zapisów ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 128, poz. 861),
- zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmowane były w księgach rachunkowych i wykazywane w sprawozdaniach budżetowych i finansowym, zgodnie z ich treścią ekonomiczną i wymogami rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...). Należy jednak zaznaczyć, iż stosowane w rzeczywistości rozwiązania nie zawsze były tożsame z przyjętymi w Polityce rachunkowości,
- wybrane do kontroli dowody księgowe za 2012 r. spełniały wymogi ustawy o rachunkowości, w tym art. 21 oraz podlegały mechanizmom kontrolnym wymaganym przez standardy kontroli zarządczej ujęte w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16.12.2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84),
- kontrola majątku nie ujawniła niegospodarnych działań, marnotrawstwa składników majątkowych oraz ewentualnych nadużyć,
- sposób przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji był zgodny z art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji były odpowiednio udokumentowane,
- zasady zarządzania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz warunki korzystania z nich zostały poprawnie określone w Regulaminie. Fundusz był tworzony z corocznego odpisu podstawowego, stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości wymieniono w dalszej części wystąpienia. Gospodarowanie środkami funduszu odbywało się zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.),
- dokonana analiza wiarygodności sprawozdań za 2012 r. wykazała, iż wszystkie objęte badaniem sprawozdania budżetowe oraz finansowe sporządzone przez jednostkę były wiarygodne.

Poniżej wymienione nieprawidłowości, z wyłączeniem przyjętych zasad ewidencji funduszu specjalnego nie miały wpływu na rzetelnie i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki, zgodnie z art. 4 ust 1 ustawy o rachunkowości.

2. Ustalenia kontroli kompleksowej wykazały następujące nieprawidłowości:

1. nieokreślenie w Polityce rachunkowości sposobu inwentaryzacji należności, które nie przekraczają 10,00 zł. Wprowadzono jedynie zapis o niestosowaniu w przypadku takich należności pisemnego potwierdzania ich stanu, co jest niezgodne z art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
2. wprowadzenie w Polityce rachunkowości możliwości nienaliczania i niedochodzenia odsetek od należności niepodatkowych w przypadku, gdy cyt.: „wartość odsetek nie przekracza kwoty 7,00 zł, a naliczenie odsetek wiąże się z koniecznością wystawienia i wysłania noty odsetkowej”. Taki zapis jest niezgodny z zapisami art. 40 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (obowiązujący w kontrolowanym okresie Dz. U. nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),

3. nieaktualizowanie na bieżąco *Zakładowego Planu Kont* poprzez odrębne Zarządzenia Dyrektora jednostki, co jest niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
4. wprowadzenie do ewidencji, jako odrębnego środka trwałego nowego skrzydła budynku, powstałego w wyniku rozbudowy, co stanowi niegodność z art. 16g ust. 13 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. *o podatku dochodowym od osób prawnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r. nr 74 poz. 397 z późn. zm.), gdyż rozbudowa powinna powiększyć wartość początkową środka trwałego o sumę wydatków na ulepszenie,
5. przedstawienie w załączniku do bilansu pn. „Wykaz zobowiązań do kont rozrachunkowych” w kolumnach informujących o „terminie płatności” i „terminie dokonania zapłaty” informacji niezgodnych z danymi wynikającymi z dowodów księgowych,
6. niepodpisanie umowy o prowadzeniu wspólnej działalności socjalnej prowadzonej przez ZEO w zakresie zadań mieszkaniowych, co stanowi niezgodność z art. 9 ust. 3 ustawy *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych*,
7. dokonywanie przez Zespół Ekonomiki Oświaty w Krakowie odpisów na emerytów i rencistów uprawnionych do otrzymywania świadczeń z ZFŚS w ilości niezgodnej z danymi wykazywanymi przez jednostkę,
8. niedokonywanie na koniec roku 2012 korekty wysokości odpisu na ZFŚS, tj. niedostosowanie odpisu do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, co stanowi naruszenie art. 5 ust. 1 ustawy *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* oraz § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. *w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych* (Dz. U. nr 43, poz. 349),
9. dokonywanie wyliczenia odpisu na ZFŚS dla poszczególnych grup uprawnionych w zaokrągleniu, co jest niezgodne z art. 5 ustawy *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych*,
10. nieprowadzenie konta 851 *Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych*, pomimo prowadzenia, zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* ww. działalności dla zadań socjalnych. Prowadzona ewidencja, zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...)*, a także art. 4 ust. 1 i 2 ustawy *o rachunkowości* powinna umożliwić stwierdzenie:
 - stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń ZFŚS z podziałem według tytułów zwiększeń i kierunków wykorzystania,
 - wysokości poniesionych kosztów oraz uzyskanych przychodów poszczególnych rodzajów działalności socjalnej w układzie dostosowanym do zakładowego planu finansowego tego funduszu.Zasady funkcjonowania ww. ewidencji powinny być ujęte w *Polityce Rachunkowości*,
11. naliczenie zryczałtowanego podatku w wysokości 10% świadczenia z ZFŚS przyznanego byłym pracownikom jednostki - emerytom, pomimo iż w takim przypadku ma zastosowanie zwolnienie wymienione w art. 21 ust. 1 pkt 38 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku *o podatku dochodowym od osób fizycznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.) do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2.280,00 zł,

12. klasyfikowanie wydatków w niewłaściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, niezgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych* (Dz. U. nr 38, poz. 207), stwierdzone w przypadkach wydatków dotyczących paragrafów:
 - 3020 w ramach rachunku bieżącego jednostki (nagroda udzielona przez Urząd Miasta Krakowa),
 - 4210 w ramach rachunku dochodów budżetowych (zakup książek do biblioteki),
 - 4210 w ramach rachunku dochodów budżetowych (koszty wysyłki),
13. ujęcie w ewidencji rachunku dochodów budżetowych w paragrafie 3020 zapisów w kwotach niższych niż wynikające z dowodów źródłowych, co naruszyło art. 24 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
14. prowadzenie w Gimnazjum ewidencji szczegółowej w formie kart ewidencyjnych wyposażenia (odzieży roboczej, sprzętu ochronnego, narzędzi itp.) w sposób niebędący uszczegółowieniem oraz uzupełnieniem zapisów ewidencji syntetycznej, co stanowi niezgodność z art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*. Zapisy na ww. kartach wskazywały w kolumnie nazwa przedmiotu pobranie „ryczałtu” bez wskazania na co był wydatkowany,
15. niewprowadzenie w formie zarządzenia wewnętrznego Dyrektora opisu zasad prawidłowego gospodarowania środkami pieniężnymi, zwłaszcza dotyczącymi operacji kasowych, obejmujących przede wszystkim przyjmowanie wpłat dokonywanych gotówką za legitymacje szkolne,
16. niefunkcjonowanie w Gimnazjum procedur kontroli nad gospodarką drukami ścisłego zarachowania w szczególności dotyczących:
 - ewidencji druków, która nie była prowadzona na bieżąco. Zapisy były dokonywane zbiorczym przyjęciem bloczka, a druki nie były numerowane,
 - wpłat gotówkowych, które w wielu przypadkach nie zostały potwierdzone dokumentem (KP) - *Kasa przyjmie* lub następowały na podstawie niewłaściwych kwitariuszy,
 - dowodów kasowych, na których nie odnotowywano daty wpływu gotówki do kasy,
17. niezapewnienie właściwego systemu komunikacji niezbędnego do prawidłowej realizacji zadań pomiędzy Gimnazjum a Zespołem Ekonomiki Oświaty, oraz Gimnazjum a kontrahentami. Brak rzetelnej komunikacji prowadził do:
 - nieterminowego dostarczania rachunków kontrahentom,
 - nieterminowego dostarczania umów do ZEO, w związku z tym ZEO nie mogło naliczać kolejnego rachunku według nowych zapisów,
 - nieterminowych wpłat dokonywanych przez Gimnazjum na konto Zespołu Ekonomiki Oświaty,co było niezgodnie z Komunikatem nr 23 Ministra Finansów z dnia 16.12.2009 r. *w sprawie standardów kontroli zarządczej (...)*.

II. W celu wyeliminowania wyżej opisanych nieprawidłowości oraz uniknięcia powstania ich w przyszłości należy:

1. określić w *Polityce rachunkowości* sposób inwentaryzacji należności, które nie przekraczają 10,00 zł zgodny z art. 26 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,

2. ustalić sposób naliczania i dochodzenia odsetek od należności niepodatkowych w przypadku, gdy wartość odsetek nie przekracza kwoty 7,00 zł, który będzie pozostawał w zgodzie z zapisami art. 40 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27.08.2009 r. *o finansach publicznych* (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 885),
3. aktualizować na bieżąco *Politykę Rachunkowości i Zakładowy Plan Kont* poprzez odrębne Zarządzenia Dyrektora jednostki, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
4. dokonać zmiany w ewidencji środka trwałego, tj. nowego skrzydła budynku powstałego w wyniku rozbudowy, zgodnie z art. 16g ust. 13 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku *dochodowym od osób prawnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r. nr 74 poz. 397 z późn. zm.),
5. rzetelne, zgodnie z danymi wynikającymi z dowodów księgowych przedstawiać w załączniku do bilansu pn. „Wykaz zobowiązań do kont rozrachunkowych” informacje w zakresie „terminu płatności” i „terminu dokonania zapłaty”,
6. podpisywać i aktualizować na bieżąco umowę o prowadzeniu wspólnej działalności socjalnej prowadzonej przez ZEO w zakresie faktycznie powierzonych zadań, np. mieszkaniowych, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych*,
7. dokonywać odpisów na emerytów i rencistów uprawnionych świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w ilości zgodnej z faktyczną ilością wykazywaną przez jednostkę,
8. dokonywać korekty wysokości odpisu na ZFŚS, poprzez dostosowanie odpisu do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* oraz z rozporządzeniem w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych (...),
9. dokonywać wyliczenia odpisu na ZFŚS dla poszczególnych grup uprawnionych w dokładnych kwotach, zgodnie z art. 5 ustawy *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych*,
10. dostosować ewidencję księgową w zakresie funduszy specjalnych do zapisów załącznika nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), a także art. 4 ust.1 i 2 ustawy *o rachunkowości*, w związku z prowadzeniem przez Gimnazjum działalności w ramach ZFŚS dla zadań socjalnych zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych*,
11. stosować w przypadku przyznania świadczeń z ZFŚS byłym pracownikom jednostki - emerytom, zwolnienie podatkowe wymienione w art. 21 ust. 1 pkt 38 ustawy *o podatku dochodowym od osób fizycznych* do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2.280,00 zł,
12. klasyfikować wydatki we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
13. ujmować w księgach rachunkowych zapisy we właściwych kwotach wynikających z dowodów źródłowych, zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
14. prowadzić w Gimnazjum ewidencję szczegółową w formie kart ewidencyjnych wyposażenia w sposób zgodny z art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,

15. wprowadzić w jednostce zasady normujące prowadzenie gospodarki kasowej oraz procedury kontroli nad gospodarką drukami ścisłego zarachowania,
16. wprowadzić prawidłowy system komunikacji zapewniający, w odpowiedniej formie i czasie, właściwe oraz rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań dotyczących terminowego dostarczania rachunków kontrahentom, terminowego dostarczania umów do ZEO, oraz dokonywania przez Gimnazjum terminowych wpłat na konto Zespołu Ekonomiki Oświaty, zgodnie z Komunikatem nr 23 Ministra Finansów z dnia 16.12.2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej(...).

III. Osoba odpowiedzialna za realizację zaleceń pokontrolnych:

Pani Zofia Rostworowska – Dyrektor Gimnazjum Integracyjnego nr 12 w porozumieniu z Panem Tadeuszem Czarnym Dyrektorem Zespołu Ekonomiki Oświaty.

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych:

- pkt 1, 3, 10 - z uwzględnieniem art. 8 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
- pozostałe punkty - od zaraz.

V. Termin złożenia harmonogramu przebiegu realizacji zaleceń pokontrolnych:

Harmonogram realizacji niniejszych zaleceń proszę przesłać w terminie do dnia **06.12.2013 r.** do Referatu Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa, ul. Bracka 10.

Pouczenie:

Zgodnie z § 14 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania kontroli finansowej przez Biuro Kontroli Wewnętrznej UMK wprowadzonego zarządzeniem nr 137/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 22.01.2010 r. jednostki, w stosunku do których sformułowane zostały zalecenia pokontrolne obowiązane są do sporządzania sprawozdania z realizacji tych zaleceń w terminie określonym w pkt V wystąpienia pokontrolnego według wzoru określonego w załączniku nr 3 do ww. Regulaminu.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:

1. Pan Tadeusz Matusz –Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa
2. Pan Lesław Fijał – Skarbnik Miasta Krakowa
3. Pani Anna Korfel-Jasińska – Dyrektor Wydziału Edukacji